

Tauno Aints: Karlssoni muusikal võiks põlvkondi ühendada

KRISTJAN ROOS
kristjan.roos@linnaleht.ee

Helilooja Tauno Aints (40) tunneb suurt rõõmu, et Estonia andis just talle võimaluse kirjutada originaalmuusika teatri viimasele hitile „Karlsson katuselt”.

Ta jõudis nooruses mängida klahvpille Speculative Rock'n' Roll Bandis ja Genialistides. Ta on teinud seadeid rahvusmeeskooori ja Metsatõllu Veljo Tormise ühisprojektile. Ning kaks aastat tagasi, oktoobris 2013, esietendus Vanemuises just tema kirjutatud ooper „Rehepapp”.

Aga vahest kõige rohkem on Aintsi loometöö mõjutanud lapsi, kes on tema eripärase helikeelega loomingu hästi vastu võtnud. Kes ei mäletaks näiteks 2007. aasta laulupeol esitatud Gustav Ernesaksa „Rongisõitu” uues, Aintsi loodud seades. Lapsed ja lapsemeelsed täiskasvanud teavad ka Aintsi loodud Buratino laule. Ja nüüd, justkui senise loometöö kulminatsiooniks on Aints kirjutanud muusika kõigi laste lemmikust Karlssonist rääkivale muusikalile.

„Mul on hea meel iga korra üle, kui see muusikal teatris kõlab,” räägib Aints nädal tagasi, vahetult pärast peaproovi lõpu antud intervjuus. Tundub, et Karlssoni-teemalise lavastusega ei saagi midagi valetsi minna, sest parajalt paks mees oma parimates aastates ei an-

na selleks ju oma olekuga mingit võimalust. „Saab ikka leida paremini töötavaid lahendusi ja veel paremini töötavaid lahendusi. Ka praegu, selles proovis, mis te nägite, polnud kõik veel täiesti valmis. Aga kõik lavastuse osad leiavad üksteist igal järgmisel korral natuke paremini.”

Tauno, kuidas muusikal „Karlsson katuselt” sündis?

Mõni aeg tagasi pöördus rahvusoooper Estonia minu poole sooviga, et ma kirjutaks muusikalile „Karlsson katuselt” muusika. Toona käisid teatril läbirääkimised Astrid Lindgreni kirjastusega, et saada selle lavastamiseks luba. Loa alusel kirjutas Jaak Urmet (Wimberg) lavastusele libreto. Minul võttis muusika kirjutamine aega natuke rohkem kui aasta. Seetõttu ulatuvad ka need kokkulepped pika aja taha. Tööprotsess on nii suure teose puhul lihtsalt pikk ja aeganõudev.

Mul on selle üle tohutu heameel, et mind nii palju usaldatakse ja seda tööd just mulle pakuti. Praegused hetked on selles mõttes väga erilised – kõik see, mis enne oli justkui ainult minu kujutluses ja paberil, hakkab nüüd materialiseeruma ja tõeliseks muutuma. Eriti teeb rõõmu solistide ja orkestrantide professionaalsus ning dirigentide Kaspar Männi ja Lauri Sirbi võime näha tegelaskujudes nii palju detaile, need muusikaliselt välja tuua ja moodustada muusikaline

tervikpilt. Praegu (vahetult enne esietendust – *toim*) on selline tervikpiltide loomise aeg ning see on väga põnev ja huvitav.

Kas Karlssoni teema puhul hakkas teil heliloojana kohe mõte tööle?

Minu jaoks olid lähtekohtadeks tegelikult Wimbergi kirjutatud laulutekstid,

milles tegelased laulsid oma läbielamistest, soovidest ja mõtetest. Need tekstid olid justkui päästikud, mis avasid ja kujutasid neid karaktereid ühelt ja teiselt poolt. Tööprotsess keskenduski eelkõige nendele lauludele. Sealt edasi kirjutasin laulude vahele kujundusmuusika.

Kuidas leidsite muusika meeolu, kas iseenesest või läbi proovides?

Ma otsisin palju, kuidas leida sobivat muusikalist materjali, mis vastaks „Karlssoni” loo tegelaskujudele. Näiteks Karlssonil ja väikevennal on selles



Pressiteadete edastamine

lavastuses palju erinevaid olukordi, etenduse jooksul saame neid näha mitmest küljest. Nad on rõõmsad, nad on ulakad, nad on kurvad, nad on ülemee-likud, aga nad on ka kaasa tundvad. Just selliste tunnete kujutamise aitas mind.

Kas „Karlssoni” muusika on kirjutatud lastele mõeldes või ka suurtele?

Mulle meeldiks küll niimoodi mõelda, et see on peretükk. Seal on kindlasti lastel palju kaasatrallitamise võimalusi, aga on ka nii muusikaliselt kui ka muul moel vihjeid, mis peaksid kõnetama laste vanemaid. Ja kindlasti võiks see muusikal põlvkondi ühendada. Minu jaoks oli Karlsson lapsepõlves tuntud tegelane ja minu laste jaoks on ta praegu teada ja tuntud. Ma arvan, et just Karlssoniga tekib selline põlvkondadevaheline side.

Kui tähtis tegelane Karlsson teile endale lapsepõlves oli?

No Lindgreni raamatud olid nendes lugudes, mis mulle lapsena olulised olid, küll väga kõrge kohal. Pipil oli tegelikult koht number 1, aga Karlsson ei olnud sealt kaugel. Kui ma nüüd

ajas tagasi mõtlen, siis meenub eredalt vene multifilm Karlssonist ning teisena tuleb kohe meelde ETV telelavastus, milles Karlssonit mängis Anu Lamp.

Mis võiks olla muusikali „Karlsson katuselt” sõnum?

Ma arvan, et see sõltub vanusest. Mis aga on minu enda jaoks selle tüki sõnum? See on, et taevast on nii lähedal. See on

Meediamonitooring

Wimbergil hästi ilus kujund ning kui ma selle enda jaoks lahti seletan, siis see räägib unistusest ja sellest, et unistusel on tiivad või siis propeller. Kuidas kellegi jaoks.

Kas teil tuleb enda lapsepõlvest meelde mõni Karlssoni-taoline temp?

Jah, sellise memme, mida te ka lavastuses nägite, me tõesti koos vennaga ehitasime endale ka ise kodus. Isa dressipluusi kasutasime nuku kehaks, panime padja sinna sisse ja dressipüksid toppisime ka täis. Pead oli kõige keerulisem teha, aga selleks sobis väga hästi kaisukaru. Ja juurde veel isa sonimüts. Mäletan, et panime selle tugitooli istuma ja ootasime, kui ema-isa õhtul koju tulid.

Ja mis siis juhtus?

Ma arvan, et nad ehmusid, sest selja tagant vaadates oli

näha tumeda ja karvase peaga tegelast. Aga küllap nad said aru, et see oli sõbralik lapseulakus.

Kuhu te muusikali „Karlsson katuselt” muusika heliloojana enda tööde hulgas paigutaksite? Kas alati on just see kõige viimane teos kõige tähtsam?

Ma arvan, et see on nagu oma lastega: nad on sulle väga südamelähedased. Kui nad on väiksed ja noored, siis vajavad nad su tähelepanu rohkem. Täpselt samamoodi on teostega – sel hetkel, kui nad muutuvad reaalseks ja hakkavadki päriselt kõlama, vajavad nad nii minu kui ka dirigentide ja muu-

sikute tähelepanu, et neid kohendada ja sättida ning leida neile parim lahendus selles olukorras, kus nad peavad toimima. Ja kui see on leitud, siis mingil hetkel on nagu lastega, teosed saavad iseseisvaks, hakkavad ise kokku kõlama ja oma elu edasi elama.

Kas teil on juba käsil ka mõni uus töö?

Järgmiseks suureks tööks on koostöö Vanemuise teatriga. Tegemist on lasteoperiga „Olev”, mille autor-libretist on Rein Pakk, lavastaja Marko Matvere, kunstiline juht Paul Mägi ning muusika tuleb minult.

Karlssoniteks on Seeman ja Soom

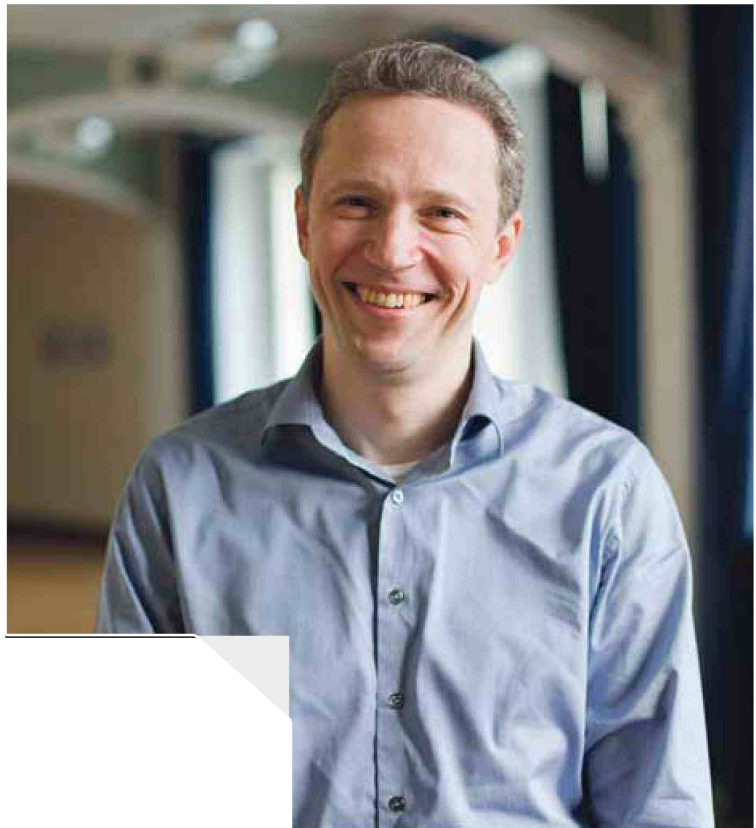
Estonias värskelt esietendunud muusikalis „Karlsson katusest” mängib parajalt paksu meest kas Sepo Seeman või René Soom, väikevenna rollis astuvad üles Mikk Jürjens või Kaarel Targo. Koduabilise Majasoku rollis säravad aga Kaire Vilgats või Juuli Lill. Muusikali on lavastanud Ain Mäeots, muusika autor on Tauno Aints ja libreto autor Wimberg.

Tauno Aints

- Sündinud 19. juunil 1975. aastal Tartus.
- Lõpetas 1993. aastal Miina Härma gümnaasiumi ja 1998. aastal Viljandi kultuurikolledži, kus õppis levimuusikat. Pärast seda astus ta kompositsioonierialale Eesti muusikaakadeemiasse, kus õppis professor Lepo Sumera ja Helena Tulve klassis, ning lõpetas kooli *cum laude* 2004. aastal.
- Ta on loonud koori- ja lastelaule, teatri- ja filmimuusikat, orkestri- ja kammermuusikat. Tähtsamateks teosteks on „Aeg armastada”, „Mowgli” ja „Helde Puu”.
- Populaarsed on ka tema laulud lastesaatest „Buratino tegutseb jälle”, nuku-teatri lavastustest ja kontsertetendusest „Limpa”.
- 18. oktoobril 2013 esietendus Vanemuises tema loodud ooper „Rehepapp”.

”**Taevas on nii lähedal. See on Wimbergil hästi ilus kujund ning kui ma selle enda jaoks lahti seletan, siis see räägib unistusest ja sellest, et unistusel on tiivad või siis propeller.**

Tauno Aints muusikali „Karlsson katusest” sõnumist





Helilooja Tauno Aintsi sõnul on teatri võlu selles, et see sünnib paljude inimeste ühise pingutusena. Muusika on siin osa suurest masinavärgist.

„See on lugu poisist, kes igatseb oma ellu midagi või kedagi täiesti erilist ja kes selle ka saab: maailma parima Karlssoni!“ ütleb lavastaja Ain Mäeots.